

СЪДЪРЖАНИЕ

ПРЕДГОВОР 5

ЧАСТ А. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ. АКТУАЛНО СЪСТОЯНИЕ НА СЪДЕБНАТА ЕКСПЕРТИЗА В СТРАНИТЕ-ЧЛЕНКИ НА СЪВЕТА НА ЕВРОПА. КОМЕНТАРИ..... 6

I. Данни от проучвания за състоянието на съдебната експертиза в страните-членки на Съвета на Европа.....	6
1. Общи бележки.....	6
2. Мисия на съдебния експерт. (Таблица 1.).....	7
3. Избор и назначаване на съдебен експерт. (Таблица 2.).....	9
4. Относителен брой на регистрираните съдебни експерти.....	11
5. Нормативна регулация на дейността на съдебните експерти.....	12
II. Насоки за ролята и мястото на съдебните експерти в съдебния процес на страните-членки на Съвета на Европа.....	12
1. Относно назначаване на съдебни експерти на организации:.....	13
2. Относно извършване на колективни и/или комплексни експертизи, или привличане на лица - помагачи на вещото лице:.....	14
3. Относно предполагаемите разходи за извършване на съдебна експертиза:.....	14
4. Относно избор на вещи лица за извършване на съдебни експертизи:.....	15
5. Относно изисквания към заключението на съдебния експерт (по форма и по съдържание):.....	15
6. Относно възможност/необходимост от съставяне на междинен и/или предварителен експертен доклад:.....	17
7. Относно указания на съда и на страните, касаещи извършването на съдебна експертиза:.....	17
8. Относно докладване на заключението на съдебната експертиза:.....	18
9. Относно ниво на професионални знания и практически опит в професионалната област на вещото лице, преквалификация и обучение по процесуалните правила, касаещи експертизата и ролята на вещото лице:.....	18
10. Относно прогнозна сума на разходите и цена за извършване на съдебната експертиза:.....	19
11. Относно правото на възнаграждение на вещото лице:.....	19
12. Относно правото на информираност на вещото лице:.....	20
13. Относно задължение на вещото лице за застраховка:.....	20
14. Относно последиците от заключението на експертизата:.....	21

ЧАСТ Б. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ. АКТУАЛНО СЪСТОЯНИЕ НА СЪДЕБНАТА ЕКСПЕРТИЗА В СТРАНИТЕ ОТ ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ. КОМЕНТАРИ. 22

I. Общи бележки.22

II. Общи положения относно нормативната регулация на съдебната експертиза в страните от ЕС.23

1. Статут на експерта.23
2. Акредитация на съдебния експерт.24
3. Етичен кодекс на съдебния експерт.24
4. Отговорност на съдебния експерт.24
5. Назначаване на съдебен експерт.24
6. Избор на съдебен експерт.24
7. Контрол по време на извършване на експертиза.25
8. Участие на експерта в съдебното заседание.25
9. Приключване мисията на експерта и експертен доклад.26
10. Заплащане за експертното проучване.26
11. Обобщени данни за резултати от проведеното от ЕИЕЕ проучване в страни от Европейския съюз. (Таблица 3.)27

III. Заключителни проектни предложения от сформиранияте работни групи (кръгли маси) относно съдебната експертиза в страните от ЕС.32

1. Назначаване на експерт: мисия и очаквания. (кръгла маса 1.)32
2. Извършване на съдебна експертиза и експертен доклад. (кръгла маса 2.)32
3. Квалификация, компетентност и оценка на експертите. (кръгла маса 3.)34
4. Статут на експерта и етични правила, експертна дейност и отговорности на експерта. (кръгла маса 4.)35

ЧАСТ В. ПРАКТИКИ В СТРАНИТЕ ОТ ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ ПО ОТНОШЕНИЕ НА СЪДЕБНАТА ЕКСПЕРТИЗА, ИНДИКИРАНИ ПРИ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОЕКТ „ЕНПЕ“. КОМЕНТАРИ. 36

I. Общи бележки.36

II. Цели и подходи за внедряване на добри практики в правосъдието на страните от ЕС.37

1. Формулирани цели и подходи, дефинирани понятия.37
2. Приложимост на съдебната експертиза.39
3. Ангажиране на съдебен експерт.39
4. Процедура по изготвяне на съдебна експертиза.41
5. Експертен доклад и заключение на експертизата.46

6. Възнаграждение на съдебния експерт.....	48
7. Статут на съдебния експерт.....	50
8. Сертифициране на съдебен експерт и акредитация на Доставчик на услугата съдебна експертиза.....	54

ЧАСТ Г. ПРАКТИКИ В ЕВРОПЕЙСКИТЕ СТРАНИ ПО ОТНОШЕНИЕ ВЪЗНАГРАЖДЕНИЕТО НА СЪДЕБНИ ЕКСПЕРТИ, ИНДИКИРАНИ В ПРОУЧВАНЕ НА 'ЕВРОЕКСПЕРТ'. КОМЕНТАРИ.

I. Общи бележки.

II. Резултати от проведеното проучване през 2016 г.

1. Еднакви ли са ставките за възнаграждения на съдебни експерти в гражданския и в наказателния процес?	57
2. Съществува ли нормативно въведени тарифи за заплащане на експерти:.....	59
3. Какви критерии се прилагат за определяне на възнаграждението/компенсацията за експерта:.....	60
4. Съществуват ли диференцирани ставки в зависимост от специалността на експерта (напр. медицина, IT, строителство)? (Таблица 4.)	61
5. Сложността и спецификата на експертизата основание ли е за различно компенсиране?	63
6. Допустими ли са допълнителни плащания?.....	63
7. Допустимо ли е експертът да ползва помощници при извършване на експертиза? ..	64
8. Какви са границите на отклонение в заплащането на експерти? Прилага ли се средна или обичайна ставка за възнаграждение на експерт?.....	65
9. Допустимо ли е експертът да получи авансово или поетапно плащане?	66
10. Възможни ли са отклонения от тарифите за заплащане?	66
11. Какво гарантира на експерта заплащане на възнаграждението и какви средства за защита са на негово разположение, ако това не е така?.....	67
12. Заплаща ли се на експерта при прекратяване на мисията му?	69

III. Обобщение на резултатите от проведеното проучване. (Таблица 5.)

ЧАСТ Д. СЪДЕБНА ПРАКТИКА ОТНОСНО ХАРАКТЕРА НА ДЕЙНОСТТА ПО ИЗВЪРШВАНЕ НА СЪДЕБНИ ЕКСПЕРТИЗИ. КОМЕНТАРИ.

I. Общи бележки.

II. Становища на юридически експерти с международно признание.

1. Съдебната експертиза в ЕС – по доклад на г-жа Имгард Грис, изнесен на симпозиума в Брюксел'2012 г.	76
--	----

2. Съдебната експертиза в ЕС – по доклад на г-н Даниел Шабанол, изнесен на симпозиума в Брюксел'2012 г.	77
--	----

III. Случаят Пеняроха. Решение на ЕСПЧ по съединени дела № C-372/09 и 373/09.

Коментари.....	79
1. Правна уредба/Право на Съюза.	80
2. Правна уредба/Национално право.	81
3. Спорове по главното производство и преюдициални въпроси.	84
4. По преюдициалните въпроси/Предварителни бележки.	85
5. По първия въпрос във всяко от двете дела.	86
6. По втория въпрос във всяко от двете дела.	87
7. По третия въпрос във всяко от двете дела.	87
8. Решение на Съда.	89

ЧАСТ Е. СРАВНИТЕЛЕН АНАЛИЗ ЗА УСТАНОВЯВАНЕ НА СХОДСТВА И РАЗЛИЧИЯ НА КЛЮЧОВИТЕ ЕЛЕМЕНТИ, ОПРЕДЕЛЯЩИ ДЕЙНОСТТА ПО ИЗВЪРШВАНЕ НА СЪДЕБНИ ЕКСПЕРТИЗИ У НАС И В ДРУГИ СТРАНИ ОТ ЕС.

I. Общи бележки.

II. Сравнителен анализ.....

1. Относно характера на отношенията, които възникват при възлагане извършването на съдебни експертизи.	93
2. Относно видовете съдебни експерти, назначавани в гражданския процес.	94
3. Относно потвърждаване на квалификацията на съдебните експерти.	95
4. Относно гаранции за качество на заключенията на съдебните експерти.	96
5. Относно отговорността на съдебния експерт.	96
6. Относно извършването на съдебна експертиза.....	97
7. Относно формата и съдържанието на съдебната експертиза.	97
8. Относно участието на други лица при извършване на съдебната експертиза.....	98
9. Относно възнаграждението/компенсация за извършена съдебна експертиза.....	98
10. Относно етични правила за съдебните експерти.....	99

ЧАСТ Ж. СИСТЕМАТИЗИРАНЕ И ОБОБЩЕНИЕ НА ПРОУЧЕНИТЕ ДАННИ ОТНОСНО СЪДЕБНАТА ЕКСПЕРТИЗА В ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ.

Съставители на Междинен доклад (2): 101